

משרד מבקר המדינה מתערב במשבר הפנסיה באוניברסיטה

סגן האגף האחראי לביקורת מוסדות ההשכלה הגבוהה במשרד מבקר המדינה, יצחק שובל, התייחס השבוע, לבקשת "ידיעות חיפה", למשבר הפנסיה באוניברסיטה ■ שובל: "לאוניברסיטה יש בעיה שיכולה לסכן את תשלומי הפנסיה למרצים ■ ההתחייבויות לתשלומי הפנסיה הולכות וגדלות, בעוד שקרן הפנסיה הולכת ומידלדלת" ■ האוניברסיטה: "כל ההתחייבויות הפנסיה שולמו ושולמו גם בעתיד" ■ סגל המרצים הכביר: "מדיניות האוניברסיטה עלולה להביא את הפנסיה של אנשי הסגל אל פי פחת"

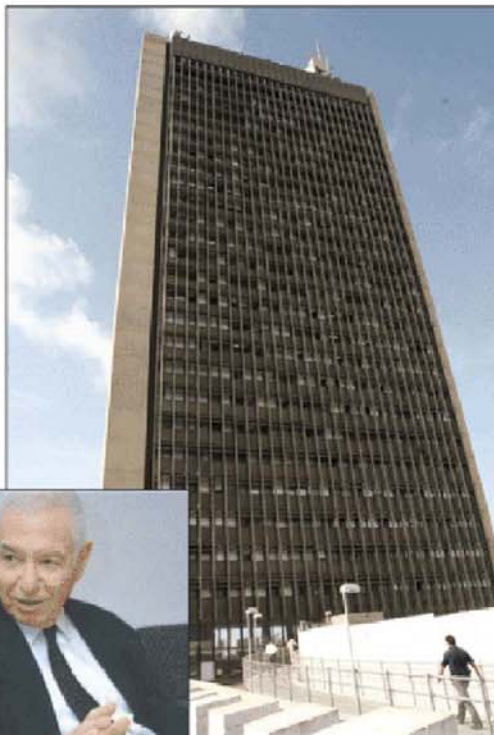
מצד הנהלת האוניברסיטה, לפיה הכספים שיצאו מקרן היעודה הוצאו לתשלומי פנסיה בלבד. לדברי חברי בארגון, על האוניברסיטה לפרט בדיוק לטובת מה הוציאו עשרות מיליוני-השקלים שהסרים עכשיו בקרן.

מארגון הסגל של האוניברסיטה נמסר בתגובה: "באוניברסיטת חיפה קיימת יעודה שתפחה והגיעה ליותר מ-300 מיליון שקלים, יעודה שהנהלת האוניברסיטה החלה לעשות בה שימוש לתקציב השוטף. אומנם בית הדין הארצי התייר שימוש מבוקר ביעודה, אבל היתר זה אינו חוסך את הביקורת שמטיחים חברי סגל בנהלת האוניברסיטה, שבימים אלו מתחילה לרוקן את היעודות הפנסיוניות (ולא רק למטרות פנסיה), הליך שזכה לגינוי של מבקר המדינה, ועלול להביא את הפנסיה של אנשי האוניברסיטה נמסר בתגובה: "הפנסיה התקציבית - שהיא הפנסיה של מרבית חברי הסגל הבכיר - כשמה כן היא, פנסיה שמשולמת מהתקציב השוטף של האוניברסיטה, זאת בניגוד לפנסיה צוברת, המשולמת כיום במרבית המקומות, אליה מפרשים העובד והמעביד סכום קבוע שנצבר 'בצד' עד לפרישתו של העובד.

שובל נאצ'ם להוכיח שהיעודה הפנסיונית הוקמה על-ידי האוניברסיטה מעבר לדרישתו של החוק, והכספים שהופרשו אליה לאורך השנים הגיעו ממקורות האוניברסיטה ומהיעודה לתקצוב ותכנון (ות"ת). יעודה זו הוקמה עבור תקופות כלכליות קשות יותר, על-מנת שניתן יהיה להעביר כספים אלה לתקציב השוטף לשם תשלום הפנסיה התקציבית.

יעודה, הפלא ופלא, כשמצב זה קורה והיעודה משמשת בדיוק לסיבה לשמה הוקמה, מנסים בארגון הסגל לבלבל את הציבור - שרגיל לחשוב על פנסיה צוברת ולא תקציבית - כאילו האוניברסיטה לקחה כספים שהפרישו אנשי הסגל והושמו בצד ולכן קיימת סכנה לעתיד הפנסיה שלהם. האמת הפשוטה היא שאוניברסיטת חיפה שילמה עד היום את כל ההתחייבויות הפנסיה שלה ותמשיך לעשות כך גם בעתיד.

לאחרונה סיכמה האוניברסיטה עם ות"ת להעברת כספים נוספים למימון הוצאות הפנסיה של אנשי הסגל. בנוסף, פועלת יעודה משותפת לות"ת, האוצר והאוניברסיטה, לפתרון הבעיה של הפנסיה התקציבית, שמשותפת לכלל האוניברסיטאות.

מבקר המדינה, מיכה לידנשטראוס

ותקצוב, למצוא את הפתרון. מה שכן אנו יכולים לומר, זה שמעכשיו אף אחד לא יוכל להגיד 'לא ידענו'.

שובל נמנע מלהיכנס לנושא הוצאת הכספים מקרן היעודה, והדגיש כי מבחינה מאונית, הרי שהכספים שהפרישו עד עכשיו לקרן לתשלומי הפנסיה למרצים, אינם מסיפיקים לתשלומים וצפויים להספיק רק לעוד כעשר שנים, אם לא ימצא פתרון לבעיה.

מאת דרון סולומון

הסערה סביב נושא הפנסיה באוניברסיטת חיפה לא שככה. השבוע פנה כתב "ידיעות חיפה" לנציג משרד מבקר המדינה בבקשה לקבלת הסבר לגבי מהות הבעיה והדרך לפתור אותה. את ההכרזה למצב הסבוך של תשלומי הפנסיה באוניברסיטה, סיפק סגן האגף האחראי לביקורת מוסדות ההשכלה הגבוהה במשרד מבקר המדינה, יצחק שובל.

על-פי שובל, לאוניברסיטת חיפה, כמו גם למוסדות ההשכלה גבוהה נוספים, כרוגמת הטכניון ואוניברסיטת תל-אביב, יש התחייבויות לתשלומי פנסיה עבור מספר רב של מרצים הפועלים בה. לאוניברסיטה יש התחייבויות כספיות של סאות-מיליוני שקלים לתשלום הפנסיה למרצים הפורשים היום ואלו שיפרשו בעתיד. כדי להבטיח את תשלומי הפנסיה, על האוניברסיטה לדרוש במאזנה את כלל ההתחייבויות ולדאוג כי הכספים ימצאו בתקציבה. האוניברסיטה הגישה

תקציב בו מצד אחד רשומות ההתחייבויות, כלומר הוצאות צפויות, במקרה זה ההתחייבויות לתשלומי פנסיה למרצים. מצד שני, האוניברסיטה מציגה כספים שהופרשו לטובת אותם התשלומים, כשאלו יהיו בצד ההכנסות, הסביר שובל, "ההתחייבויות נקראות 'יעודה', והן בגובה של מאות-מיליוני שקלים. הפרשות הכספים נקראות 'יעודה', וזו למעשה הקרן בה נצבר הכסף לתשלומי הפנסיה. בפועל הכספים שהופרשו ל'יעודה', הולכים ומתמעטים, וכיום יש בה פחות מ-50% מהכספים הדרושים לתשלומי הפנסיה. משמעות הדבר כי לאוניברסיטה יש בעיה".

נציג משרד מבקר המדינה ציין עוד כי אינו מכיר תוכנית כלשהי של האוניברסיטה שאמורה לשנות את המצב, ובקצב התגללות הדברים, בתוך כעשר שנים יימרו הכספים בקרן "יעודה" ולטענתו למרצים לא תהיה פנסיה. "אני יכול לומר שהמצב הנוכחי יוביל לסכן את הפנסיה", קבע שובל, "על-פי התחזית שברשותי קיימת בעיה. מה תעשה האוניברסיטה אם הכנסותיה יורדו בעתיד, וההוצאות יגדלו? מהיכן תביא את הכספים לתשלומי הפנסיה למרצים? אני יודע. כל שעשיתי במשרד מבקר המדינה, הוא להצביע על בעיה, להציף אותה, ועכשיו במשרד האוצר, באוניברסיטה, ובוועדה לתכנון

**יצחק שובל:
בתוך כעשר
שנים "גאורו
הכספים בקרן
"יעודה"
ולמרצים לא
תהיה פנסיה**